

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Start august 2016 - afslut juni 2017. Eksamenstermin maj/juni 2017
Institution	Tønder Handelsskole, Martin Hammerichsvej 3, DK-6270 Tønder http://www.toha.dk , e-mail: toha@toha.dk , tlf: +45 73 73 40 80
Uddannelse	EUX
Fag og niveau	Virksomhedsøkonomi B
Lærer(e)	Brian Morell Sloth
Hold	2016EUX-1

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Virksomheden og samfundet
Titel 2	Virksomhedens rapportering
Titel 3	Analyse af virksomhedsrapporter
Titel 4	Virksomhedens strategi
Titel 5	Virksomhedens økonomi- og logistikstyring
Titel 6	Virksomhedens budgetlægning og budgetkontrol
Titel 7	Projektrapport

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Virksomheden og samfundet
Indhold	<i>Virksomheden og samfund.</i> <i>Virksomheden i en markedsøkonomi</i> omfatter begrebet markedsøkonomi, herunder udbuds og efterspørgselsmodellen. Virksomhedernes rolle som en del af det økonomiske kredsløb. Udviklingen i erhvervsstrukturen. Elevernes kompetencer udfordres inden for dette kernestof ved at lade eleverne: Redegøre for forhold, der kendetegner en markedsøkonomi, forklare virksomheders adfærd i en markedsøkonomi, samt analysere og diskutere udviklinger i erhvervsstrukturen. <i>Virksomhedens forskellige livsfaser</i> omfatter livscyklusmodellen. Startfasen, vækstfasen og modningsfasen. Virksomhedens muligheder og behov for styring i de enkelte faser. Elevernes kompetencer udfordres inden for dette kernestof ved at lade eleverne: Redegøre for virksomhedens livsfaser, forklare virksomhedens styringsbehov i de enkelte faser, samt analysere og vurdere, hvor en virksomhed befinder sig i en livscyklus. <i>Opstart af virksomhed</i> begrebet iværksætteri. Forhold i samfundet og kulturen der har betydning for iværksætterens lyst til at starte egen virksomhed. Elevernes kompetencer udfordres inden for dette kernestof ved at lade eleverne: Redegøre for begrebet iværksætteri, analysere og diskutere, hvordan forhold i samfundet og dets kultur har betydning for iværksætterens lyst til at starte egen virksomhed. <i>Virksomheden i vækstfasen</i> omfatter begrebet en vækstvirksomhed. Eksterne og interne forhold der er befordrende for virksomhedens vækst. Vækstvirksomheder og deres betydning for udviklingen i samfundet. Elevernes kompetencer udfordres inden for dette kernestof ved at lade eleverne: Redegøre for, hvad der kendetegner en vækstvirksomhed, redegøre for interne og eksterne forhold, der er befordrende for virksomhedens vækst, samt diskutere baggrundene for en virksomheds hidtidige vækst samt eksterne og interne muligheder for fremtidig vækst. <i>Virksomheden i modningsfasen</i> omfatter den modne virksomhed. Fra vækst til modning igennem formalisering og strukturering af virksomheden. Elevernes kompetencer udfordres inden for dette kernestof ved at lade eleverne: Redegøre for, hvad der kendetegner den modne virksomhed, diskutere og vurdere, hvordan modne virksomheds strukturer og formaliseringer både kan være en styrke og en svaghed for virksomhedens udviklingsmuligheder. <i>Økonomiske informationer om virksomheden</i> <i>Bæredygtig virksomhed</i> omfatter begrebet en bæredygtig virksomhed samt begreberne shareholder og stakeholder. Virksomhedens bæredygtighed beskrevet ud fra en interessentmodel. Virksomheder der på forskellig vis arbejder på at skabe værdier i overensstemmelse med de bæredygtighedskrav der stilles fra virksomhedens nær og fjernmiljø. Elevernes kompetencer udfordres inden for dette kernestof ved at lade eleverne: Redegøre for, hvad der kendetegner en bæredygtig virksomhed og de interesser, som specielt knytter sig til shareholders henholdsvis stakeholders, forklare hvilke forhold, der set fra interessenternes synsvinkel har betydning for en given virksomheds bæredygtighed,

	samt diskutere en virksomheds bæredygtighed set fra såvel en shareholders som en stakeholders synsvinkel. Derudover en gennemgang af virksomhedens indtægter og omkostninger. Der lægges vægt på forståelse af begreberne KO, VO, DB, SO, nulpunktsberegninger samt kalkulationsformer. Eleven skal kunne beregne og anvende begreberne. <u>Forlaget Systime Virksomhedsøkonomi B</u> Kapitel 1 Virksomheden Kapitel 2 Virksomhedens interessenter Kapitel 3 Virksomheden i en markedsøkonomi Kapitel 4 Virksomhedens etablering Kapitel 5 Virksomheden i drift Kapitel 6 Virksomhedens indtægter Kapitel 7 Virksomhedens omkostninger Kapitel 8 Virksomhedens indtjening
Omfang	Ca. 90 lektioner
Særlige fokuspunkter	Der anvendes deduktiv undervisningsmetode til indlæring af faglige begreber og metoder og en elevaktiverende arbejdsform ved den praktiske anvendelse af begreber og metoder i forbindelse med løsning af diverse problemstillinger. Med udgangspunkt i et problembaseret undervisningsprincip foretages der en progression fra klasserum (deduktiv undervisning) til træningsrum (induktiv undervisning)
Væsentligste arbejdsformer	I tilrettelæggelsen af undervisningen er der lagt vægt på at eleverne i arbejdet udvikler både faglige og personlige kompetencer Følgende arbejdsformer finder anvendelse: • Forelæsning v/lærer • Gruppesamarbejde • Eksamenstræning (præsentation) Den løbende evaluering (formative) bygger på elevernes skriftlige arbejder og generelle deltagelse i undervisningen, herunder vurderes både arbejdsprocesser og produkter fra deres arbejdsportfolio. Evalueringerne finder sted som individuelle samtaler, dels som gruppesamtaler. Den summative evaluering har som formål at give en endelig vurdering af elevens opnåelse af kompetencer, som er målet med undervisningen. Der vil løbende blive foretaget evalueringer af den enkelte elev. (test af elevens standpunkt)

[Retur til forside](#)

Titel 2	Virksomhedens Rapportering
Indhold	<i>Internt regnskab</i> omfatter virksomhedens finansielle rapportering til brug for økonomistyringen. Virksomhedens registreringssystem. Virksomhedens økonomisystem som kilde for økonomiske informationer. Elevernes kompetencer udfordres inden for dette kernestof ved at lade eleverne: Redegøre for begrebet finansiell rapportering og ledelsens behov for finansiell information, redegøre for virksomhedens registreringssystem (de har fået et mini bogføringskursus), herunder kontoplanens opbygning, begreberne indtægter, omkostninger, aktiver og passiver og det samlede regnskabsforløb, opstille resultatopgørelse efter bidragsmetoden samt balance med egenkapital for en enkeltmandsvirksomhed og et selskab ud fra en færdig saldobalance, samt diskutere og vurdere ledelsens behov for finansiell information om virksomheden, og hvilke krav det stiller til virksomhedens økonomisystem. <i>Eksternt regnskab</i> omfatter virksomhedens finansielle rapportering til brug for eksterne interessenter. Årsrapportens indhold. Centrale lovregler og standarder af betydning for årsrapporten. Elevernes kompetencer udfordres inden for dette kernestof ved at lade eleverne: Redegøre for begrebet finansiell rapportering og interessenternes behov for finansiell information, redegøre for årsrapportens indhold, herunder formålet med de enkelte bestanddele, redegøre for centrale lovregler af betydning for årsrapporten, opstille artsopdelt og funktionsopdelt resultatopgørelse og balance uden noter ud fra en færdig saldobalance, redegøre for en virksomheds pengestrøm med likviditetsvirkning fra drift, investering og finansiering, samt forklare væsentlige sammenhænge mellem resultatopgørelse, pengestrøm og balance med udgangspunkt i en virksomheds årsrapport. <u>Forlaget Systime Virksomhedsøkonomi B</u> Kapitel 9 Årsregnskabet og registreringssystemet Kapitel 10 Det samlede regnskabssystem Kapitel 11 Præsentation af årsregnskabet Kapitel 12 Årsrapporter for selskaber
Omfang	Ca. 30 lektioner
Særlige fokuspunkter	Der anvendes deduktiv undervisningsmetode til indlæring af faglige begreber og metoder og en elevaktiverende arbejdsform ved den praktiske anvendelse af begreber og metoder i forbindelse med løsning af diverse problemstillinger. Med udgangspunkt i et problembaseret undervisningsprincip foretages der en progression fra klasserum (deduktiv undervisning) til træningsrum (induktiv undervisning)
Væsentligste arbejdsformer	I tilrettelæggelsen af undervisningen er der lagt vægt på at eleverne i arbejdet udvikler både faglige og personlige kompetencer Følgende arbejdsformer finder anvendelse: • Forelæsning v/lærere • Gruppesamarbejde/projektarbejde • Eksamenstræning (præsentation)

	It anvendes til problemløsning, informationssøgning og som praktisk redskab til fremstilling af tabeller samt diagrammer. Eleverne skal arbejde med IT inden for forskellige områder: • Informationssøgning • Excel regneark (til opstilling af tabeller og diagrammer) • Word

[Retur til forside](#)

Titel 3	Analyser af virksomhedsrapporter
Indhold	<u>Forlaget Systime Virksomhedsøkonomi B</u> Kapitel 13 Økonomiske analyser Produktivitet og effektivitet. Nøgletalsberegninger. Regnskabsanalysens formål og indhold. Kapitel 14 Analyse af rentabilitet Indsamling af analysemateriale. Rentabilitetsanalysens indhold. Afkastningsgrad, overskudsgrad og AOH Egenkapitalens forrentning, gearing og gældsrente. Kapitel 15 Andre analyser Indtjeningssevnen Soliditet og likviditet Andre nøgletal
Omfang	Ca.40 lektioner
Særlige fokus-punkter	Der anvendes deduktiv undervisningsmetode til indlæring af faglige begreber og metoder og en elevaktiverende arbejdsform ved den praktiske anvendelse af begreber og metoder i forbindelse med løsning af diverse problemstillinger. Med udgangspunkt i et problembaseret undervisningsprincip foretages der en progression fra klasserum (deduktiv undervisning) til træningsrum (induktiv undervisning)
Væsentligste arbejdsformer	I tilrettelæggelsen af undervisningen er der lagt vægt på at eleverne i arbejdet udvikler både faglige og personlige kompetencer Følgende arbejdsformer finder anvendelse: • Forelæsning v/lærer • Gruppesarbejde/projektarbejde • Eksamenstræning (præsentation) It anvendes til problemløsning, informationssøgning og som praktisk redskab til fremstilling af tabeller samt diagrammer.

	Eleverne skal arbejde med IT inden for forskellige områder: • Informationssøgning • Excel regneark (til opstilling af tabeller og diagrammer) • Word

[Retur til forside](#)

Titel 4	Virksomhedens strategi
Indhold	Forlaget Systime Virksomhedsøkonomi B Kapitel 16 Strategiens kendetegn Strategibegrebet Kapitel 17 Strategisk analyse af eksterne forhold Eksterne analyser, PESTEL, Porters five forces, Porters generiske strategier, Boston matricen. (SW)OT-analysen Kapitel 18 Strategisk analyse af interne forhold Interne analyser, Porters værdikæde, Ansoffs vækstmatrice, SW(OT)-analysen Kapitel 19 Strategisk intention Mission, vision, mål og værdier. Sammenhænge mellem disse. Kapitel 20 Den strategiske plan Krav til den strategiske plan. Opsamling på den interne og den eksterne analyse, Udviklingsbehov. Metoder – traditionel/proaktiv. Vurdering af strategiske muligheder Kapitel 21 Eksempel på strategiplan
Omfang	Ca.30 lektioner
Særlige fokus-punkter	Der anvendes deduktiv undervisningsmetode til indlæring af faglige begreber og metoder og en elevaktiverende arbejdsform ved den praktiske anvendelse af begreber og metoder i forbindelse med løsning af diverse problemstillinger. Med udgangspunkt i et problembaseret undervisningsprincip foretages der en progression fra klasserum (deduktiv undervisning) til træningsrum (induktiv undervisning)
Væsentligste arbejdsformer	I tilrettelæggelsen af undervisningen er der lagt vægt på at eleverne i arbejdet udvikler både faglige og personlige kompetencer Følgende arbejdsformer finder anvendelse: • Forelæsning v/lærere • Gruppesarbejde/projektarbejde • Eksamenstræning (præsentation) • Tværfagligt og praksisnær sammen med afsætning omkring startegier. HHX erhvervs-case brugt som oplæg. It anvendes til problemløsning, informationssøgning og som praktisk redskab til fremstilling af tabeller samt diagrammer. Eleverne skal arbejde med IT inden for forskellige områder:

	• Informationssøgning • Excel regneark (til opstilling af tabeller og diagrammer) • Word

[Retur til forside](#)

Titel 5	Virksomhedens økonomi og logistikstyring
Indhold	<u>Forlaget Systime Virksomhedsøkonomi B</u> Kapitel 22 Økonomiske beslutninger Kapitel 23 Logistik Logistikbegrebet, logistiksystemet og logistikprocessen, værdikæde og forsyningskæde. Logistikstrategi, Kapitel 24 Logistisk effektivitet Leveringsservice, logistikomkostninger, logistiske sammenhænge. Trade-off og trade up. Analyse af logistikomkostninger. Varelagerets omsætningshastighed. Analyse af leverings-service: kvalitative, kvantitative, Gab, benchmarking Kapitel 25 Indkøbsstyring Forsyningstrategi, Make or buy, købsstrategi, indkøbsplanlægning, ABC-analyser Kapitel 26 Lagerstyring Lagertyper, lagermotiver, lagerdisponering, lagermodel, optimal indkøbsstørrelse: tabel, grafisk, Wilsons formel, lagerindretning Kapitel 27 Produktionsstyring Produktionsfunktionen, produktionsstrategi, produktionsformer, produktionssystemer MRP, JIT og LEAN Kapitel 28 Distributionsstyring Salgsfunktionen, lagerstruktur, transportformer, valg mellem transportformer - TDC-formlen, Valg mellem egen transport og outsourcing af transport.
Omfang	Ca.60 lektioner
Særlige fokus-punkter	Der anvendes deduktiv undervisningsmetode til indlæring af faglige begreber og metoder og en elevaktiverende arbejdsform ved den praktiske anvendelse af begreber og metoder i forbindelse med løsning af diverse problemstillinger. Med udgangspunkt i et problembaseret undervisningsprincip foretages der en progression fra klasserum (deduktiv undervisning) til træningsrum (induktiv undervisning)
Væsentligste arbejdsformer	I tilrettelæggelsen af undervisningen er der lagt vægt på at eleverne i arbejdet udvikler både faglige og personlige kompetencer Følgende arbejdsformer finder anvendelse: • Forelæsning v/lærer • Gruppesamarbejde/projektarbejde • Eksamenstræning præsentation af produktionsstyringssystemer It anvendes til problemløsning, informationssøgning og som praktisk redskab til fremstilling af tabeller samt diagrammer. Eleverne skal arbejde med IT inden for forskellige områder:

	• Informationssøgning • Excel regneark (til opstilling af tabeller og diagrammer) • Word

[Retur til forside](#)

Titel 6	Virksomhedens budgetlægning og budgetkontrol
Indhold	Forlaget Systime Virksomhedsøkonomi B Kapitel 29 Planlægning og budgetlægning Planlægning på styringsområder og styringsniveauer. Budgettet i økonomistyringen. Hovedformål med budgettering. Budgetsystemet Kapitel 30 Budgetudarbejdelse Direkte og indirekte aktivitetsstyring, Resultatbudget i hhv. service-, produktions- og handelsvirksomhed. Brug af DG til budgettering, Budgetsimulering
Omfang	Ca.20 lektioner
Særlige fokus-punkter	Der anvendes deduktiv undervisningsmetode til indlæring af faglige begreber og metoder og en elevaktiverende arbejdsform ved den praktiske anvendelse af begreber og metoder i forbindelse med løsning af diverse problemstillinger. Med udgangspunkt i et problembaseret undervisningsprincip foretages der en progression fra klasserum (deduktiv undervisning) til træningsrum (induktiv undervisning)
Væsentligste arbejdsformer	I tilrettelæggelsen af undervisningen er der lagt vægt på at eleverne i arbejdet udvikler både faglige og personlige kompetencer Følgende arbejdsformer finder anvendelse: • Forelæsning v/lærere • Gruppesarbejde/projektarbejde • Eksamenstræning (præsentation) It anvendes til problemløsning, informationssøgning og som praktisk redskab til fremstilling af tabeller samt diagrammer. Eleverne skal arbejde med IT inden for forskellige områder: • Informationssøgning • Excel regneark (til opstilling af tabeller og diagrammer) • Word

[Retur til forside](#)

Titel 7	Projektrapport
Indhold	Oplægget til eleverne

	I skal lave en afsluttende projektrapport, der skal bruges til en eventuel eksamen i VØB. Projektrapporten er eksaminations- bedømmelsesgrundlag ved VØB-eksamen. Projektrapporten indgår desuden i jeres afsluttende standpunktskarakter. Vi tager udgangspunkt i nobia Danmark A/S. Projektrapporten laves individuelt eller i grupper af maksimum 4 deltagere. Projektrapport afleveres i 3 printede eksemplarer samt uploades på ItsLearning (afleveringsdato findes på Itslearning). Projektforløbets tidsramme er 15-20 timer. Casen nobia findes på dette link http://www.emu.dk/modul/dm-i-erhvervs-case-2015 Casen er fra primo 2015 og derfor er der selvfølgelig sket noget siden. I skal finde artikler, nyere regnskaber og andet således at det ikke er gamle informationer I bygger projektrapporten på. Nedenfor ses opbygningen af projektrapporten. 1. Forside med skole, virksomhedsnavn, deltagere, vejleder. 2. Kort indledning 3. En kort virksomhedsbeskrivelse på ½ side. Denne skal indeholde følgende: Kort historie om virksomheden, ejere, virksomhedsform, virksomhedstype, antal ansatte og andet relevant. 4. Lave en strategisk analyse af nobia. a. Porters five forces, Porters generiske strategier (konkurrencestrategi), PE-STEEL. b. Ansoffs vækststrategi, Porters værdikæde (virksomhedens kernekompetencer) og logistiksystem (hvad de er kendt for og hvad de er særlig gode til – værdikæde plus logistiksystemet - figur 23.1 side 399). 5. Lav en regnskabsanalyse af virksomheden for de seneste 3 år, her tænkes specielt på rentabilitet, indtjeningsevne og CSR-politik, men hvis muligt også soliditet og likviditet. 6. Lav på baggrund af alle analyserne ovenfor samt oplysninger fra casematerialet en SWOT analyse af nobia. 7. Opstil på baggrund af casen og SWOT analysen de 3-5 vigtigste udfordringer nobia står overfor. 8. Udvælg så vidt muligt 1 udfordring pr. gruppemedlem, og kom med forslag til, hvorledes de kan løse denne/disse. 9. Konklusion
Omfang	15-20 timer er afsat

Særlige fokus-punkter	Eleverne skal bruge projektrapporten som oplæg til en evt. Virksomhedsøkonomi B eksamen.
Væsentligste arbejdsformer	• projektarbejde

[Retur til forside](#)